

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Wtorek 26 października 1937 r.

Nr. 297

Marsz. Śmigły Rydz w Rumunii

Podniosłe manifestacje na trasie podróży przez Polskę

W sobotę P. Marszałek Edward Śmigły-Rydz wyjechał do Bukaresztu.

Przed przybyciem Marszałka na dworzec Główny w Warszawie na peronie dworca zgromadzili się członkowie Rządu z p. premierem gen. Sławoj-Skłodkowskim, marszałek Sejmu Car, wicemarszałek Makowski — w imieniu marszałka Senatu Prysiora, prezes Najwyższej Izby Kontroli gen. dr. Jakub Krzemiński, pierwszy prezes Sądu Najwyższego Supiński, prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego dr. Hełczyński, szef Sztabu Głównego gen. Stachiewicz, pierwszy wiceminister spraw wojskowych gen. Głuchowski, podsekretarz stanu, szef kancelarii cywilnej P. Prezydenta Łepkowski, szef gabinetu wojskowego Pana Prezydenta R. P. gen. Schally, członkowie poselstwa rumuńskiego, generalicja i przedstawiciele władz państwowych.

Na peronie dworca ustawiła się kompania chorągwianna jednego z warszawskich pułków piechoty.

W chwili przybycia Marszałka orkiestra odegrała hymn narodowy.

Po odebraniu raportu od dowódcy kompanii chorągwianej i przejściu przed jej frontem, Marszałek Śmigły Rydz przywitał się z żegnającymi go dostojnikami państwowymi.

O godz. 15 min. 50 pociąg, wiozący Marszałka i towarzyszącą mu świtę, wyruszył do Bukaresztu przy dźwiękach hymnu narodowego.

Z okazji przejazdu Marsz. Śmigłego Rydza, dworzec kolejowy w Lublinie, jak zresztą prawie wszystkie dworce na trasie, przystrojono emblematami o barwach narodowych, kwiatami i zielenią. Gmach dworca był rześcicie iluminowany.

Na peronie ustawiły się or-

ganizacje, związki i towarzystwa z pocztami sztandarowymi, delegacje wojska, przedstawiciele władz orak kilkunastotyśieczny tłum publiczności.

Pociąg, wiozący Marszałka, wyjechał na dworzec przed godz. 18 min. 30. Przyjazd pociągu powitano gromkimi wiewatami. Orkiestra odegrała hymn narodowy.

Wysiadającego Marszałka, któremu towarzyszyli dwaj oficerowie powitał p. wojewoda i dowódca O. K., po czym Marszałek przeszedł przed frontem zgromadzonych organizacyj.

Podobne uroczystości miały miejsce również na innych dworcach kolejowych.

Z okazji przyjazdu do Rumunii Marszałka Śmigłego Rydza, pisma rumuńskie zamieszczają fotografie Marszałka oraz obszerny życiorys.

Dziennik „Lupta” pisze: Marszałek Śmigły Rydz, Naczelny Wódz Armii Polskiej, najznakomitsza osobistość w sojusznicy Republice, spadkobierca autorytetu Marszałka Piłsudskiego, przyjeżdża w niedzielę do Sinaia. Przyjazd Jego jest wielkim dowodem przyjaźni Polski dla Rumunii.

W drodze z Berlina do Bukaresztu przejechał przez Kraków szwedzki następca tronu ks. Gustaw Adolf, udający się na uroczystości nadania wielkiemu wojewodzie Michałowi szlif podporucznika.

Uroczyste powitanie na ziemi rumuńskiej

CZERNIOWCE. Wczoraj o godz. 6.25 przybył na terytorium Rumunii do miejscowości granicznej Oraseniur marszałek Rydz - Śmigły ze świtą.

Na granicy oczekiwał marszałka konsul generalny R. P. w Czerniowcach Uzdowski oraz

attache wojskowy przy poselstwie w Bukareszcie płk. Zakrzewski.

W imieniu armii rumuńskiej wydelegowany był na granicę płk. Constantin, przydzielony na czas pobytu marszałka w Rumunii do jego osoby. Poza tym

zjawili się na granicy przedstawiciele władz rumuńskich.

O godz. 7.15 pociąg wiozący marszałka przybył do Czerniowca, gdzie na dworcu oczekiwał w imieniu rządu rumuńskiego prefekt Vantu, przedstawiciele wojska, miasta, miejscowej

kolonii polskiej oraz personel konsulatu R. P.

Do pociągu wsiadł poseł R. P. Arciszewski, który towarzyszyć będzie panu marszałkowi do Bukaresztu.

Po krótkim postoju pociąg odjechał do Sinaia.

Chiny Północne w rękach Japonii

Olbrzymie straty pod Szanghajem

LONDYN. Omawiając widoki konferencji brukselskiej, „Times” stwierdza, że — aczkolwiek Japończycy opanowali Północne Chiny, to jednak na froncie szanghajskim, mimo zwycięstw, jakie się tam toczą od przeszło dwóch miesięcy, nie odnieśli oni większego sukcesu.

Straty po obu stronach są olbrzymie, bardziej dotkliwie odczuwane może przez Chińczyków, którzy mimo to nie tracą bojowego ducha.

Celem taktyki Chińczyków, na froncie szanghajskim było skierowanie znacznej części sił japońskich na fortyfikacje, pozabawione większego znaczenia. Biorąc pod uwagę główne cele strategiczne Japończyków, taktyka ta w znacznym stopniu Chińczykom się powiodła.

Jeżeli chodzi o działania na północy, to armie japońskie zajęły większą część pięciu prowincji chińskich, na których Japonii od dawna zależało. Na po-

łudniu zaś Japończycy zbliżyli się do Żółtej Rzeki i, gdy do niej dotrą, nastąpi prawdopodobnie pauza, która przypadnie na okres konferencji brukselskiej.

Przesilenie rządowe w Belgii?

Premier skracą swój urlop

BRUKSELA. Van Zeeland postanowił skrócić swój urlop. Prawdopodobnie już dziś, premier belgijski powróci do Brukseli i zapadnie decyzja, jakie stanowisko zajmie rząd wobec sytuacji politycznej, wytworzonej śledztwem i akcją sądową.

przeciw Belgijskiemu Bankowi Narodowemu.

W kołach politycznych, zbliżonych do rządu, krąży pogłoski, iż należy się liczyć z możliwością dymisji rządu w najbliższej przyszłości.

40 tysięcy ochotników włoskich

walczą po stronie gen. Franco

RZYM. Agencja Stefani donosi: Ambasadorowie Włoch w Paryżu i Londynie otrzymali polecenie oficjalnego zakomunikowania rządowi francuskiemu i brytyjskiemu, że w Hiszpanii

znajduje się około 40 tysięcy włoskich ochotników, jak o tym już doniosła „Informazione Diplomatica”, oraz że każdy, kto przedstawia tę sprawę w innym świetle, popełnia świadomie kłamstwo.

Morze wtargnęło w głąb lądu

Katastrofalna burza szalała nad Anglią

LONDYN. Wczoraj wieczorem przeszła nad kanałem La Manche i południowym wybrzeżem Anglii gwałtowna burza.

W Portsmouth zostały wszystkie ulice zalane wodą. Wyspa Wight skutkiem przerwania przewodów elektrycznych została pogrążona w ciemnościach.

W Jersey i Guernesey zosta-

ły przerwane połączenia telefoniczne. Na całym wybrzeżu południowym wzburzone morze wtargnęło w głąb lądu, zalewając drogi.

W Londynie, gdzie burza rozpoczęła się już w godzinach popołudniowych, ruch przechodniów i pojazdów ustał zupełnie. Padał ulewny deszcz z gradem.

Akcja antyżydowska w Gdańsku

Sobotni targ po raz pierwszy bez Żydów

Sobotni targ tygodniowy w Gdańsku odbył się po raz pierwszy bez udziału handlarzy Żydów, którzy z powodu akcji antyżydowskiej nie stawili się.

Prawie wszystkie stragany udekorowane były chorągiewkami narodowo-socjalistycznymi. Pomimo to wybito szyby w dwudziestu mniejszych sklepach żydowskich w śródmieściu. Gdańska, przeważnie w

pobliżu targu, oraz zniszczono znajdujące się w wystawach to wary.

W związku z tym wszystkie mniejsze sklepy żydowskie zostały przez właścicieli zamknięte.

Złóż of arę na Fundusz Obrony Narodowej!

Epidemia wyroków śmierci

na członków organizacji prawicowej w Sowietach

MOSKWA. — Trybunał wojenny skazał 5 członków kontrrewolucyjnej organizacji prawicowej, prowadzącej akcję szkodniczą w rolnictwie w rejonie irbiskiego na karę śmierci przez rozstrzelanie i jednego na 15 lat więzienia.

Wśród skazanych na karę śmierci znajdują się sekretarz rejonowego komitetu partyjnego, przewodniczący rejonowego komitetu wykonawczego, na-

czelnik rejonowego wydziału rolnego oraz dyrektor państwowego urzędu zbożowego.

W Troicku sąd skazał 7 członków kontrrewolucyjnej organizacji prawicowej, prowadzącej akcję szkodniczą w rolnictwie na karę śmierci.

W rejonie ołonieckim (Karelia) wykryto nową kontrrewolucyjną organizację prawicową, na której czele stali: sekretarz

rejonowego komitetu partyjnego i przewodniczący rejonowego komitetu wykonawczego. Sprawa została skierowana do sądu.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w większości procesów, kończących się wyrokami śmierci, figurują sekretarze partyjni, przewodniczący komitetów partyjnych oraz dyrektorzy państwowych urzędów zbożowych.

Kalendarz dnia

25

Paździer.

PONIEDZIAŁEK.

Kryspinia m., Chryzanta.
Słowiański: Sambo-
ra, Siemysława.
Słońca: wsch. 6.18.
zach. 16.22.
Księżyc: wsch. 21.
20, zach. 12.20.

HISTORIA PODAJE:

1138. Śmierć Bolesława Krzywoustego.
1812. Szwadron Kozielskiego ratuje Napoleona od Rosjan pod Małojaroslawcem.
1919. Naczelnik Państwa Piłsudski w Poznaniu.

PRZYSŁOWIA:

Na świętego Kryspina.
Każda szewczyna pijana.

KTO NIE WIE, ZĘ:

Zapasy węgla, które znajdują się na świecie, wystarczą ludzkości na około 3300 lat.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Pomnik Beethovena. Na uroczystości poświęcenia pomnika Beethovena w Bonn, zjechali się różni goście dworu austriackiego i angielskiego.

Przypadek urządził, że przez niedopatrzność ustawiono trybunę dla do-
stojnych gości tak niefortunnie, że
statua mistrza zwrócona była tyłem
do trybuny, co dopiero po odsłonię-
ciu pomnika zauważono. Wśród ogólniej konsternacji mistrz ceremonii
rzekł:

— Ekszelencje wybaczą. Był gbu-
rem za życia i takim pozostał do
śmierci.

RADIO

WARSZAWA I (RASZYN).
PONIEDZIAŁEK, DN. 11 PAŹDZIER
NIKA.

6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Od warsztatu do warsztatu: „W pracowni sukien”. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00—15.30 Przerwa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Z pieśnią po kraju”. 16.15 Koncert rozrywkowy pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Zwycięzca ospy — odczyt. 17.15 Recital fortepianowy. 17.50 Pogadanka sportowa. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Pieśniarze murzynscy (płyty). 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja strzelecka. 19.30 „Dyskutujmy” „O gwiazdach filmowych”. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). 21.35 Nowości literackie. 21.55 „Arcydzieła muzyki symfonicznej”. 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości. Komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (MOKOTÓW).

13.00 Muzyka symfoniczna Schuberta. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert rozrywkowy. 15.00 W Pałacu Saskim — felieton. 15.15 Orkiestra. 16.15—18.00 Przerwa. 18.00 Muzyka taneczna (płyty). 19.00 Recital fortepianowy. 19.50 Życie kulturalne stołecy. 19.55 Wiadomości sportowe. 20.00—22.00 Przerwa. 22.00 Reportaż. 22.15—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

Na małej wokandzie...

Spotkanie ze znajomkiem
czyli: „Kiepski informator”

(A.E.) Pan Bonifacy E., który już od roku jest turmanem w Warszawie, spotkał na ulicy znajomka ze swego rodzinnego miasteczka.

— Jak się masz, Stasiu? — zawołał pan Bonifacy. — Jużem cię kupę czasu nie widział! Co tam nowego u nasz w domu?

— A nic nowego — odparł pan Stanisław.

— Jak to nic? Bez cały rok w Burakowie nie byłem, to musi zdarzyło się co nowego.

— Nic nie było. Tyle że twój Nero na tylne nóżkę okulał.

— Jakim sposobem to się stało?

— A no, wszystko bez te zbiegowisko, co się przed waszem mieszkaniem zrobiło. Ludzie się pozlatali i któryś w tem ścisłu pieszkowi na nóżkę nadeptał.

— Przed naszym mieszkaniem zbiegowisko było? — zaniepokoił się pan Bonifacy.

— No pewnie. Przecie, jak się chałupa pali, to się zawsze

chmara ludzi zbiera. Jedne z wo-
dą lecą, żeby ratować, a drugie
zwyczajnie, żeby się pogapić.

— Znakiem tego pożar u nas
był? — jęknął pan Bonifacy.

— No bo tiranka się zajęła od
tej świecy, co kole trumny stała.

— Jakiej trumny!? — wrzasnął pan Bonifacy.

— A z teściową twoją, co kit-
kie odwalila.

Gdy pierwsze wrażenie minę-
ło, pan Bonifacy westchnął głę-
boko:

— I to wszystko się u ciebie
„nic nowego” nazywa, wygniot-
ku?

Poczym ucałował swego infor-
matora z dubeltówki, oświadcza-
jąc:

— To za dobre nowinę o te-
ściowej. A to — w tym miejscu
pan Stanisław otrzymał tęgi po-
liczek — za to, żeś głupi.

Sąd skazał pana Bonifacego za
pobicie na tydzień mesztu z za-
wieszeniem.

Nasz wielki konkurs-ankieta z nagrodami
10 najpopularniejszych Polaków i Polek

Zwracamy uwagę, że jeszcze
można brać udział w ankiecie,
nadsyłając list do Redakcji z
dopiskiem na kopercie: „Kon-
kurs - ankiet”.

Kraków

P. Helena Malinowska z Kra-
kowa (Ogrodowa 4) do najpo-
пулярniejszych Polaków i Polek
zalicza:

1) Prem. Sławoj - Składkowski,
2) Paderewskiego, 3) gen. Hallera,
4) Kiepurę, 5) W. Kossaka, 6) Jędrze-
jowską, sławną tenisistkę, 7) Zofię
Stryjeńską, 8) maj. Skarżyńskiego, 9)
Juliusza Kaden - Bandrowskiego, 10)
Marsz. Piłsudską.

Radom

P. Anna Kawecka z Rado-
mia (Staroopatowska 59) naj-
większą popularność przyzna-
je:

1) Prem. Składkowskiemu, 2) ks.
kard. Kakowskiemu, 3) Paderewskie-
mu, 4) gen. Hallerowi, 5) min. Becko-
wi, 6) pułk. Kocowi, 7) P. Prezydent-
owej Marii Mościckiej, 8) P. Marsz.
Piłsudskiej, 9) P. Premierowej Skład-
kowskiej, 10) posł. Prytorowej, 11)
Rodziewiczowskie, 12) Smosarskiej.

Sochocin

P. Tadeusz Remlingier z So-
chocina (Płońska 12) taką nade-
słał listę kandydatów:

1) Min. Beck, 2) Kiepurę, 3) Waj-
sówną, 4) maj. Skarżyński, 5) Zby-
szek Cyganiewicz, 6) Szczepko i Toś-
ko, 7) Smosarska.

Wilno

P. Hilary Kochański z Wilna
(Nadleśna 67) wybiera:

1) Ka. Prymas Hłonda, 2) gen. Sła-
woj - Składkowski, 3) gen. Żeli-
gowskiego, opiekuna rolnika, 4) Pa-
derewskiego, 5) Kiepurę, 6) Marię
Bogdę, 7) Irenę Zarzycką, 8) Zelwe-
rowicza.

Pruszków

P. Wacław Kielbasiński z

Poradnia życiowa
Rolf Nelsona

Lena 2435. Mężczyzna z którym
Pani obecnie spędza dnie i wieczory
nie kocha Panią wcale, chodzi mu tyl-
ko o Pani kapitały. Jeśli tak jak pra-

Pruszkowa (Cedrowa 10-a) tak
prezentuje swych kandydatów:

1) Prem. Składkowski — jego ha-
sło „porządek musi być” jest po-
strachem wszystkich opieszczałców biu-
rowych i jednostek, żerujących na
ludzkiej krzywdzie, 2) Marsz. Piłsud-
ska, znana z siebie słońca i dobroci
między najuboższych, 3) Kiepurę, 4)
Paderewski, najslawniejszy mistrz
tonów, 5) min. Beck, głowa Salomo-
na w sprawach zagranicznych, 6) plk.
Koc, inicjator zjednoczenia narodowe-
go, bo w jednoci siła, 7) Walasiewicz-
ówna, najszybsza kobieta świata, 8)
gen. Haller, wytrwały działacz, 9)
kpt. Bajan, nieustraszonego bohatera pol-
skiego lotnictwa, 10) Jędrzejowska,
słynna polska rakietka.

Wielkie majątki na licytacji

Długi, które spowodowały sprzedaż przymusową
wynoszą 18 milionów zł

Za długi towarzystw kredy-
towych ziemskich wystawione
będzie na licytację liczna gru-
pa majątków na terenie woje-
wództw kresowych. W ciągu
m. listopada i grudnia na sprze-
dż z młotka wystawiono 343

„Cecylia - Renata” z War-
szawy (Kolonja Lubeckiego 15)
ustala poniższą listę najpopular-
niejszych:

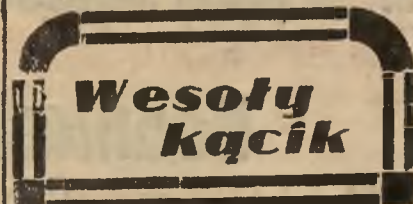
1) Prem. Sławoj - Składkowski, zwy-
cięski szermierz sprawiedliwości, od-
nowiciel kraju, 2) Paderewski, 3) gen.
Sosnkowski, zasłużony budowniczy
Armii Polskiej, 4) min. Beck, 5) Mar-
szalkowa Piłsudska, wielka Polka,
wzorowa obywatelka, 6) Rodziewi-
czówna, strażniczka wielkich idea-
łów, obrończyni Kresów Wschodnich,
7) pułk. Koc, ideowy twórca zbrata-
nia narodu, 8) gen. Haller, 9) ks. kard.
Kakowski, duchowy wódz narodu, 10)
maj. Skarżyński, 11) Kiepurę, 12) kpt.
Bajan, 13) Tomasz Arciszewski, czyn-

ny reprezentant świata pracy, 14) J.
Smosarska, 15) Walasiewiczówna.

P. H. Nowakowska z Fale-
nicy popiera następujące kan-
dydatury:

1) Gen. Haller, 2) prem. Składkow-
ski, 3) Paderewski, 4) Kiepurę, 5) Ję-
drzej Moraczewski, pierwszy szef rzą-
du socjalistycznego, 6) Marsz. Piłsud-
ska, 7) Walasiewiczówna, 8) Jan Pił-
sudski, 9) B. Lepecki, towarzysz Mar-
szalka Piłsudskiego w podróży, 10)
Kuna, wielki rzeźbiarz, 11) ks. dr. Wo-
roniecki, kształcący młodzież w de-
chu chrześcijańskim, 12) min. Beck,
13) gen. Sosnkowski, 14) Smosarska,
15) Tomasz Arciszewski, wielki bojo-
wnik o niepodległość Polski, 16) pułk.
Adam Koc, całym sercem oddany Oj-
czyźnie.

W numerze jutrzejszym dal-
szy ciąg dyskusji ankietowej.

Ludzie z serem

Przy drzwiach wejściowych
rozległ się dzwonek. Człowiek,
który stał na progu, kiedy otwo-
rzyłem drzwi, trzymał w prawej
ręce walizkę, w lewej jakiś
instrument.

— Może ktoś w domu jest nie
zdrowy — spytał nieśmiało.

— O co chodzi? — zdziwiłem
się.

— Może ktoś potrzebuje bań-
ki, pijawki, lewatywę?

— Nie. Wszyscy są zdrowi.

— Szkoła... — westchnął za-
łożnie nieznajomy. — Przepra-
szam — potapał się — że ja tak
mówię... Ale od dwóch dni nie
zarobiłem ani grosza...

— Kim pan jest?

— Jestem felczer domokraż-
ny. Przyjechałem z Kozich Ku-
pek. Pan zna to miasto?... Tam
wszyscy chorzy umarli i nie ma
już co robić... Więc przyjecha-
łem do Warszawy i chodzę... I
już ledwo chodzę, bo nie mam z
czego żyć. Może pan się zlituje
i sobie zrobi lewatywę?...

— Nie. Dziękuję.

— Każdy mówi to samo. Tu
w Warszawie są bardzo grzecz-
ni ludzie. Oni tylko dziękują, a
ja nie mam co jeść. Może choć
pijawkę pan sobie da przysta-
wić? To jest bardzo zdrowa.

— Dziękuję.

— Nie ma za co? Będę chyba
musiał sprzedać swoje żywiciel-
ki i zjeść obiad.

— Jakie żywicielki?

— No te bańki i lewatywę.

Zrobiło mi się go żal. Siegną-
łem po woreczek.

— Mogę panu dać złotówkę.

— Co znów! — oburzył się.

— Jałmużny nie przyjmuję...
Miałem, proszę pana, tydzień te
mu taki wypadek. Trafiliem do
bardzo litościwego domu. Jak
im opowiedziałem swoją histo-
rię, to wszyscy zaczęli płakać.
I chcieli mi dać parę złotych.

Ale ja nie jestem żebrak i nie
chciałem przyjąć. To wiesz pan,
co oni zrobili, żeby mi nie dać
umrzeć z głodu?

— Co?

— Co?

— Tam ich było z dziećmi
siedem osób. I choć byli zdrowi,
jak konie, kazali sobie wszyscy
najpierw zrobić lewatywę, a po
tym postawić bańki! To są lu-
dzie z sercem, co? Eh, żeby ta-
kich było więcej!...

Domokrażny felczer westchnął
tęsknie i spojrzał na mnie bła-
galnie.

— A może pan jednak da się
namówić? Zrobię panu bardzo
delikatnie

Napoleon Sadek.

majątki. Wiele z tych obiektów
stanowią dobra o obszarze od
100—200 ha.

Długi, które spowodowały
sprzedaż przymusową sięgają
cyfry osiemnastu milionów zło-
tych.

Widmo śmierci na sali sądowej

Sensacyjna kasacja groźnego bandyty

Izba karna Sądu Najwyższego
rozpatruje w r. b. wyjątkowo
dużą liczbę skarg wniesionych
przeciwko wyrokowi śmierci za
morderstwa rabunkowe.

W ostatnich dniach wniesiona
została kasacja obrońcy bandy-

ty Ludwika Leśniewskiego, któ-
ry dokonał kilku morderstw na
terenie pow. poznańskiego. Leś-
niewski w sądzie II-ej instancji
wskutek apelacji prokuratora
skazany został na karę śmierci
przez powieszenie.

Zbiórka płodów rolnych

na rzecz bezrobotnych

Lokalne komitety powiatowe
pomocy bezrobotnym rozpoczę-
ły zbiórkę płodów rolnych. Na
terenie województw central-
nych zebrano już blisko 100.000
kg. ziemniaków i większe zapa-

sy zboża.
Zbiórka komitetów pomocy
bezrobotnym darów w naturze
na terenie miasta odbędzie się
w początkach listopada. Po ina-
uguracyjnym posiedzeniu Na-
czelnego Komitetu Pomocy Zi-
mowej na Zamku rozplakato-
wane będą na terenie całego kraju
odezwym wzywające ludność do
składania ofiar.

Prezydent Roosevelt
płaci karę

Sekretariat prezydenta Roose-
velta podał do wiadomości pu-
blicznej informację, która wy-
wołała wielkie wrażenie w kra-
ju. Sekretariat ogłosił mianowi-
cie, że prezydent Roosevelt ma
za ostatni rok zapłacić 9600 do-
larów jako karę za porto. Rów-
nież i jego obowiązuje ustawa,
że jeśli nadawca nie zaopatrzył
listu w znaczek, to on musi za-
płacić podwójnie za list.

Tak wielka suma zebrała się
z tego względu, że prezydent
nakazał w swym sekretariacie,
aby przyjmowano listy, które po
zbawione są znaczków, ponie-
waż pochodzą od najbiedniej-
szych obywateli, którzy nie ma-
ją nawet pieniędzy na nabycie
„naczk”.

Przy tej okazji opinia publicz-
na dowiedziała się, że prezy-
dent Roosevelt w swym budżet-
cie na przyszły rok przeznaczył
pewną sumę na ten cel.

POWODZENIE.

— Jak ci się powodzi z nowo
założonymi ulami?

— O, bardzo dobrze! Miodu
jeszcze nie zebrałem, ale za to
pszczoły pokasały już dwóch
wierzyteli.

PRZEZORNOŚĆ

Jasio pokazuje nauczycielowi
gotowe ćwiczenia.

— Dlaczego postawiłeś zna-
ki zapytania po każdym zdaniu?

— Nie wiem, czy to, co napi-
sałem jest słuszne.

Kobieta, która odwiedzała więźnia, podając się za damę z towarzystwa opieki nad więźniami — była Jadwiga Izdebska. Otrzymała ona w Krakowie od towarzysza Wiktora szereg fałszywych dokumentów, na podstawie których wszystkie wrota więzień były dla niej otwarte.

Gdy Jadzia przesiadła się w drodze na Syberię w Warszawie do wagonu pierwszej klasy, znalazła się oko w oko z Iwanowem.

Tu załatwiono szereg formalności, po czym doprowadzono ją na dworzec.

Po upływie pół godziny siedziała już w zakopconym wagonie, który turkotał i kołysał się, jak staromodna dorożka na wyboistej szosie.

Za nią siedział policjant i kiwał się również w takt kół wagonu. Tania była skulona, przygnębiona w stanie zupełnej rezygnacji...

Czuła, że jakaś ciężka, przytłaczająca masa leżała na jej sercu i dusiła ją. Wszystko ją bolało.

Do głowy jej uderzyła krew, w uszach jej coś szumiało.

Siedziała ze zmrużonymi oczyma i myślała o swym ciężkim losie. Czemu jest tak dla niej bezlitosny? Czemu stoczyła się znowu do bezdna rozpaczy? Co z nią teraz będzie? Co się stanie?

Pociąg, którym Tania jechała ciągnął się leniwie, przystając co kwadrans, co pół godziny...

Tania nie wyglądała nawet przez okno.

Nic ją teraz nie obchodziło.

Świat stracił dla niej wszelką wartość.

W JEDNYM PRZEDZIALE Z KATEM.

Tania nie omyliła się. Kobieta, z którą spotkała się w areszcie — była Jadzia.

Jeszcze w Krakowie przygotowano dla Jadzi świadectwo, że wyjeżdża z polecenia komitetu pomocy więźniom, by dokonać inspekcji we więzieniach prowincjonalnych.

Świadectwo było świetnie podrobione, zaopatrzone wszelakiego rodzaju rekomendacjami.

Jadzia miała paszport na nazwisko rosyjskiej arystokratki Aleksandry Zaruboj. Miała również jakieś świadectwo podpisane przez wysokiego urzędnika ministerstwa sprawiedliwości, z którego wynikało, że wszyscy komisarze i naczelnicy powiatowych więzień powinni okazywać jej pomoc.

Jadzia była bardzo elegancko odziana, włosy jej były zlekka osiwiałe — graniczni urzędnicy nie kontrolowali jej.

Postanowiła nie wysiadać w Warszawie, tylko od razu przesiąść się do innego wagonu drugiej klasy w kierunku Moskwy.

Z Moskwy miała nie zatrzymując się wyjechać na Sybir.

Gdy pociąg przystanął na dworcu w Warszawie, zawołała Jadzia numerowego, który przeniósł jej bagaż, dwie wielkie walizy.

Jadzia po namyśle postanowiła jechać wagonem pierwszej klasy.

Gdy weszła tylko do przedziału i wygodnie usiadła na ławce, spojrzała przed siebie i ku wielkiemu zdumieniu ujrzała znajomą twarz...

Był to pułkownik Iwanow...

Pierwsza myśl, która jak młot uderzyła Jadzi do głowy, była:

— Jestem stracona!

Ale opanowała się wnet.

Wiedziała, iż nieraz doświadczyła tego, że pierwszym warunkiem powodzenia jest panowanie nad swymi nerwami.

Iwanow siedział w towarzystwie dwóch żołnierzy, którzy nieśli za nim jego walizy.

Żołnierze ustawili walizy na górze, na półce. Iwanow wygodnie rozsiadł się na aksamitnym siedzeniu...

Jak gdyby od niechcenia zaczął przyglądać się damie, która siedziała naprzeciwko niego.

— Będzie na pewno przyjemna podróż — pomyślał sobie.

Natychmiast po powrocie do zdrowia, po ostatnim zamachu, postanowił odszukać swą córkę...

Teraz udawał się w drogę do Carycyna. Jeśli jej tam nie zastanie wyjedzie do miasteczka, skąd telegrafował jej były narzeczony...

Tam ją na pewno zastanie — w to nie wątpi.

W zeszłym tygodniu bawił w Warszawie jakiś znakomity chiromanta: Iwanow miał wielkie zaufanie do wróżbitów: udał się więc do niego i usłyszał następującą przepowiednię:

— Pańska córka znajduje się w wielkim mieście, które jest stąd odległe o cztery tysiące wiorst. Miasto znajduje się na Wschodzie. Jest zdrowa. Jest bardzo bogata, gdyż znalazła woreczek z setkami rubli... Niech pan czym prędzej wyjedzie wprost stąd na Wschód... Niech pan jedzie dotąd, póki lokomotywa pańskiego pociągu nie zjeździe ze szyn... Wydarzy się panu mała katastrofa, z której pan wyjdzie napewno cało... Z miejsca katastrofy niech pan idzie piechotą do pobliskiego miasta, a tam pan spotka swoją córkę...

Iwanow wierzył w przepowiednie chiromanty, ale jedna sprawa niepokoiła go...

Wolałby, żeby to wszystko ziściło się bez tej katastrofy kolejowej...

Bo przy katastrofie może się jednak ten wróżbita pomylić, i pułkownik Iwanow zginie...

Ale jednak chciał przede wszystkim odnaleźć swoją córkę, więc udał się w drogę...

Przed udaniem się w podróż długo modlił się w cerkwi na intencję szczęśliwego wyjścia z tej katastrofy...

Wsiadł do przed ostatniego wagonu, dla pewności, gdyż jeśli nawet lokomotywa wyjdzie ze szyn, zawsze bezpieczniej będzie w ostatnich wagonach.

Albowiem pułkownik Iwanow święcie wierzył w przepowiednie wróżbity.

Gdy ujrzał przed sobą elegancką, młodą damę — był temu bardzo rad.

Przedewszystkim nie będzie nudził się w drodze, a po wtóre przestanie rozmyślać o mającej się wydarzyć katastrofie.

Spędzi miło czas z tą elegancką damą...

Już z pierwszego wejrzenia zdołał Iwanow

stwierdzić, że ta dama jest bardzo przystojna:

Jedna rzecz dziwiła go bardzo. Dama jest młoda i piękna, a włosy jej są siwe.

Z początku wyjął z piaszcza gazetę i udawał, że czyta, ale w rzeczywistości nie zdołał przeczytać ani jednego słowa, tylko wciąż z podębła patrzył na swą sąsiadkę.

Jadzia tymczasem zagłębiła się w czytaniu jakiejś książki, rozmyślając nad tym, w jaki sposób przenieść się do innego wagonu...

— Gdzieś spotkałem taką twarzyczkę — przypomniał sobie Iwanow — Ale nie mogę sobie przypomnieć, gdzie tę twarz widział... Po ostatnim zamachu pamięć moja znacznie osłabła...

Począł przypominać sobie wszystkie śpiewaczki, artystki i tancerki z którymi ostatnio spędzał czas.

— Hm, zdaje się, że to ta śpiewaczka z kabaretu Renesans... Ta, z którą spędziłem tylko jeden wieczór... Ale tamta nie miała siwych włosów... No, szkoda czasu, zaczęj teraz rozmowę, to się na pewno dogadamy...

Iwanow odłożył gazetę, uśmiechnął się i grzecznie zapytał:

— Bardzo przepraszam, czy pozwoli mi naos zapalić...

Jadzia, która była zatopiona w swych myślach, udając, że czyta gazetę, nagle oderwała głowę od książki.

Uprzejmym głosem odrzekła:

— Proszę bardzo...

Iwanow wyjął cygaro i zapalił.

Jadzia tymczasem zatopila się znowu w książce. Obojętny ton tej damy zdenerwował mocno Iwanowa.

— Psiakrew, nie zwraca na mnie uwagi.

Ale Iwanow nie należał do mężczyzn, którzy tak szybko rezygnują...

Po chwili zapytał znowu:

— Pani jedzie do Moskwy?

Jadzia zmieniła głos i odrzekła:

— Tak.

— A więc jedziemy razem...

— Bardzo mi przyjemnie...

Iwanow zerwał się z miejsca, podał rękę i wyrzekł:

— Mam zaszczyt przedstawić się.

Jadzia uściśnęła z gracją rękę i odrzekła:

— Bardzo mi miło...

Książka leżała na jej kolanach, ale nie wypadało nie odpowiadać i dłużej czytać. Czekala więc na dalsze pytania...

— Pani na długo do Moskwy?...

— Nie, na kilka tygodni zaledwie...

— Do krewnych? Przepraszam panią bardzo, ale może są to wspólni znajomi.

— Jadę odwiedzić chorą ciotkę...

Jadzia kleła w duchu podły przypadek, który ją znowu zetknął z tym znienawidzonym pułkownikiem.

Przypomniała sobie jego twarz, jego miny wtedy, gdy ją badał u siebie w gabinecie.

Teraz ta sama twarz uśmiechała się, ale Jadzia widzi bestię.

— Bardzo przepraszam, jak godność pani ciotki...

— Drozdowa...

— Drozdowa? Nie, bardzo żałuję... Nie znam takiej...

Rozmowa znów urwała się. Po chwili zapytał Iwanow:

— Czy wolno zapytać o tytuł książki, którą pani czyta?

Dalszy ciąg jutro.

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Okres walk o Niepodległość 1919 - 1920 r.)

Ofensywa Budiennego

Trudno, się mówi i zwracając się do towarzysza wołam:

— No, wiem bracie, nima na oo czekać!

Radzi, nie radzi, uciekamy obaj. Jakiś czas biegniemy razem, ale w końcu widzę, że mój towarzysz zwalnia kroku. Przy naglam go, ale nic nie pomaga. Widzę, że nie pociągnie daleko.

Zostawiam go w końcu za sobą i co chwila oglądam się na niego. Biegnie resztkami sił i już, już ma upaść, gdy nagle dźga jakiś szwoleżer, prowadząc po zabitym koledze luzaka.

Zatrzymuje się i zabiera mego towarzysza niedoli na konia. Ucieszyłem się, bo żal mi było mego wybawcy.

W tym rozlegają się za mną strzały i ścinający w żylach krew okrzyk rozdziera powietrze.

Stój! Stój! Poddaj się!

Drgnąłem, jak piorunem rażony, skoczyłem parę kroków. W tej samej chwili przegalopowało obok mnie kilku ułanów. Huknęły strzały i jeden z ułanów tuż przede mną zachwiał się i zsunął z konia. Koń się zatrzymał zaplątany wodzami w rękach zabitego.

Podskoczyłem do konia, ostatnim wysiłkiem wdrapałem się na siodło i odczepiwszy wodze ruszyłem galopem. Świsnęło mi nad głową kilka kul, lecz już byłem ocalony.

Wyleguję się wraz z innymi.

Czuję się, jak bym dopiero na świat przyszedł. Zdobyty gnadosz galopuje świetnie i teraz już gwizdzą na bolszewików.

Jedziemy tak parę kilometrów rozbieci, zmieszani, nie orientując się, gdzie są nasze oddziały. Deszcz przestał padać i zachodzące słońce wyjrzało z

za chmur, rzucając jaskrawe snopy czerwieni.

Strzały ucichły, bolszewicy pozostali w tyle, zaniechawszy dalszego pościgu. Przebiegam myślą korowód wypadków dnia dzisiejszego. Nie wiem dokładnie, ale domyślam się, że dziś ponieśliśmy dotkliwe straty.

Od początku wojny nie mieliśmy takiej porażki. A czemu to przypisać? Przecież szarża była udana, lecz niestety za mało nas było. Gdyby 8-my pułk ułanów i 2-gi szwoleżerów zamiast stać w rezerwie poszedł z nami, byłiby się bolszewicy nie oparli.

A następnie druga rzecz: Z chwilą kiedy zmuszeni byliśmy się cofnąć, ta sama rezerwa, która beczynnie stała podczas szarży, na widok szwoleżerów ustępujących pod przewagą wroga, pierwsza uciekła, zamiast osłaniać odwrót, zostawiwszy nas na łasce losu.

Na wojnie brak solidarności — to klęka! Szwoleżerowie pomimo że brali udział w szarży i w odwrocie, do ostatka bronili odwrotu. Gdyby nie to, duża liczba naszych ułanów doznałaby się do niewoli.

Spotykam po drodze kilku ko

legów ze szwadronu. Wreszcie zatrzymujemy się w jakiejś wiosce. Jest tu już sporo żołnierzy z różnych szwadronów naszego pułku oraz innych pułków.

Zastajemy naszych oficerów, którzy zbierają swych ludzi. Okazuje się, że w naszym szwadronie brak około połowy. Nie znaczy to, żeby zginęli lub dostali się do niewoli, lecz po prostu pogubili się i nie mogą trafić do szwadronu.

Zajmujemy kwatery, ażeby nareszcie dać wypocząć omdlałym członkom i starganym nerwom. Jesteśmy przygnębieni i przybici, bolejąc nad stratą dzielnych kolegów, którzy padli dziś na polu chwały.

Słońce zaszło, mrok ogarnął ziemię. Udaliliśmy się na spoczynek. Pomimo, że czułem ogromne zmęczenie, zasnąć nie mogłem. Przypominały mi się chwile przeżyte, chwile pełne grozy, chwile, o których nigdy się nie zapomina.

W wyobraźni stanęły mi obrazy wypadków dnia, stanęły, jak na jawie, w całej jaskrawości, straszne i niesamowite.

Dreszcz mi przebiegał na myśli, że już nie wiele brakowało do

tego, aby zostać wykreslonym z listy żyjących.

Doprawdy dziwny zbieg okoliczności i takby to nazwać? — pech? — A może to tylko ręka Opatrzności?

ŁOPATYN

Nazajutrz rano wstałem, lecz nie czuję się rzeźki i wypoczęty, jak innym razem. Głowa mi ciąży nieznacznie, czuję dziwny szum i zawrót w głowie, jestem chmurny, przybity.

Na twarzach garstki kolegów również widzę przygnębienie. W dodatku dzień pochmurny i dżdżysty, słowem, atmosfera ciężka i przygnębiająca.

Około południa dostajemy rozkaz wymarszu. Stajemy z końmi kolumną na drodze, oczekując na oficerów i rozkaz ruszenia.

Spojrzałem po szwadronie. Co za kontrast! Wczoraj a dziś? Zamiast pełnego, liczącego około dwustu chłopów, pełnych temperamentu, humoru i zapału — stoi dziś garść, mniej niż połowa żołnierzy, mających w oczach bezmiar smutku i niemal rozpacz.

(Dalszy ciąg jutro.)

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Ogiński, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przeniósł się tu z całą rodziną. Tu spotkało go wielkie nieszczęście: porwano jego ukochaną jedynaczkę, Martę. Wszelkie poszukiwania nie daly żadnego rezultatu, dopiero po miesiącu Ogiński otrzymał list od nieznanego mu Selim - Chana, żądającego okupu za Martę. Gdy Ogiński żądany okup złożył, córka wróciła do domu. Niedługo jednak mógł się nią cieszyć Ogiński. Marta była wciąż smutna, zadumana, i po paru dniach pobytu w domu uciekła nagle od rodziców, posyłając im dopiero po pewnym czasie list, wyjaśniający przyczynę tej ucieczki.

Z listu tego dowiedział się Ogiński, że jego córka pokochała głęboką miłością herszta bandy zbójckiej, Selim-Chana, który nie był wcale zwykłym zbrojnym, lecz mścicielem krzywd ludzkich i uciskanych. Porywał ludzi bogatych, a otrzymamy od nich okup rozdawał głodującym, nieszczęśliwym góralom.

Marta opuściła dom rodziców i poszła w góry, aby odszukać Selim - Chana i dzielić — przy jego boku — jego smutki i radości.

Ogiński postanowił więc sam odszukać córkę. Przebrany za Czezenca, udając głuchoniemego, gdyż nie znał mowy czezeńskiej, powędrował w góry dla odnalezienia ukochanej jedynaczki.

A teraz, zanim będziemy kreślić dalsze dzieje Marty i Ogińskiego, opowiemy, w jaki to sposób Selim-Chan został mścicielem krzywd biednych i uciskanych.

Selim-Chan w młodości był tylko ubogim pastuchem, Selimem. Jeszcze jako młody prawie chłopiec przebił kindżałem oficera, gdy ten rzucił się na piękną żonę Selima, Dzehitę, by ją wziąć przemocą.

Po tym jego czynie żołnierze spłądowali chatę Selima, zamieniwszy ją w kupę gruzów, uprowadzili gdzieś piękną Dzehitę, a w końcu schwytali i samego Selima, który się przez pewien czas ukrywał w górach.

Selim został skazany na dwadzieścia lat katorgi.

Już na Sybirze, dokąd został zesłany, dowiedział się przypadkowo o losach swojej nieszczęśliwej żony.

Komendant policji trzymał ją przemocą u siebie w domu przez pewien czas, a potem wypędził. Znalaziono ją później utopioną w stawie.

Na Sybirze Selim pracował ciężko w kopalni wraz z innymi katorżnikami, znosząc okrutne znęcanie się dozorców więziennych.

Selim palił pragnieniem pomśzczenia krzywd Dzehity i knuł plany ucieczki. Udało mu się wreszcie w ogromnie pomyślowy sposób — (jako „nieboszyk” został wywieziony w trumnie) — uciec z katorgi.

Selim przybył po długiej, uciążliwej wędrówce o głodzie i chłódzie do miasta Grozny, by nasycić wreszcie swoje pragnienie zemsty za niehumanne wprost męki Dzehity.

Demianko, komendant policji, siedział podchmielony w swoim pokoju, oczekując „wizyty” młodej, uroczej żony swojego przyjaciela.

Gdy dał się słyszeć dzwonek u drzwi, Demianko pewny był, że to nadejdzie oczekiwana młoda kobieta. Ale nikt nie wchodził do jego pokoju.

Demianko zawołał kilkakrotnie na jedynego sługę, który znajdował się wtedy w mieszkaniu. Nikt nie odpowiadał.

Wtedy komendant policji wstał i poszedł w stronę korytarza.

Ale tutaj spotkał się ze wzrokiem dwójga gorejących oczu, które przebiegały go na wskroś jak ostrym mieczem. Demianko cofnął się instynktownie o krok.

Przed nim stał Czezeniec z dwoma rewolwerami w rękach.

— Jedno słowo tylko, a padniesz martwy na ziemię, jak pies! — syknął Czezeniec, jak wąż, gotowy rzucić się na swoją ofiarę.

Na podłodze u nóg Czezenca leżał służący, związany mocno powrozem, z zakneblowanymi jakąś szmatą ustami. Twarz leżącego, jego wyszłe z orbit oczy wyrażały bezdenne przerażenie i strach.

— Cofnij się no... twarzą do mnie!... — rozkazał Czezeniec. — No, prędzej!

— Co-o ch-ch-ecie ode mnie?!... — cofał się tyłem Demianko, drżąc ze strachu jak w konwulsjach.

Czezeniec trzymając wciąż oba rewolwery tuż przed twarzą Demianki zmusił go do cofnięcia się aż do ostatniego pokoju.

— A teraz siadaj, ty psie! — rozkazał Czezeniec, który był nikim innym, tylko Selimem.

Demianko usiadł, drżąc na całym ciele. Gdyby miał przy sobie rewolwer, próbowałby się może bronić, ale rewolwer leżał w szufladzie stołu.

— Czy wiesz, kim ja jestem? — wycedził przez zęby Selim.

— Skądże... skądże... mogę wiedzieć?

— Moje imię — Selim...

— Selim?... Nie znam żadnego Selima... Ale... ale c-co wy chcecie ode mnie?... Co ja wam... zrobiłem złego?... — szczeka zębami komendant policji.

— A żonę moją Dzehitę znałeś? co?... Teraz już sobie przypominasz, ty parszywy psie!...

Dzehita... Dzehita... Tak, Demianko przypomina sobie... To ta młoda, ładna Czezenka, która w żaden sposób nie chciała mu ulec, tak że musiał ją wziąć przy pomocy silnych razów... Po tym wypędził ją z dzieciakiem, bo ukazały się u niej symptomy szaleństwa, gryzła go za każdym razem, gdy się do niej zbliżał... Tak, teraz przypomina sobie dokładnie tę historię...

Ale to było przecież przed trzema mniej więcej laty... Skądże to wypłynęła nagle ta historia? Kim jest ten osobnik?

— No, przypominasz już sobie? — zgrzytnął zębami Selim.

— Ja... ja... — nie mógł Demianko słowa wy-mówić z przerażenia.

— Co zrobiłeś z moją żoną? Odpowiadaj! — ziały dziką nienawiścią oczy Selima.

— Tw-w-oją żonę?! Ty?... Ty?... — połapał się dopiero Demianko, że przed nim stoi mąż Dzehity, Selim, o którym gazety donosiły, że w jakiś nadzwyczaj dziwny sposób uciekł z katorgi sibirskiej.

Dziki strach obleciał Demiankę, na czoło jego wystąpił zimny pot.

— Bierz pióro, atrament, i arkusz papieru, ale szybko! — rozkazał Selim, przyłożywszy rewolwery do głowy Demianki.

— Po co?... — nie rozumiał Demianko.

— Bierz, powiadam ci, jeśli ci życie miłe!...

Demianko wypełnił rozkaz.

— A teraz pisz, co ci podyktuję! — odezwał się Selim.

— Ja... ja... nie rozumiem... c-co ty chcesz ode mnie?

— Pisz, powiadam!

— Pisz dalej! — rozkazał Selim.

— C-c-c-o mam pisać? — zaczął znów szczekać zębami Demianko.

— Pisz, co ci podyktuję, ale biada ci, jeżeli chociażby jedno słowo przepuścisz lub zmienisz. Zaczynaj!

„Ja, komendant policji Demianko, stwierdzam, — dyktował Selim, — że jestem podłym wyrzutkiem człowiekiem bez sumienia, bez czci, nie znającym uczucia litości... Zasługuję przeto na najwyższą karę — na karę śmierci...”

Demianko wypuścił pióro z ręki i spojrzał na Selima oczami, z których zionął bezgraniczny strach.

— Pisz dalej! — rozkazał Selim.

— Ale...

— Żadne „ale”, pisać dalej!

„Ja winien jestem śmierci matki i jej małego dziecka, i dlatego zasługuję, żeby mąż tej kobiety zastrzelił mnie, jak...”

Demianko porwał się z miejsca, wykonując pełen rozpaczny ruch rękoma.

— Zlitujcie się nade mną... — błagał.

— Pisz dalej, ty parszywy psie! Później poroz-

mawiamy sobie o litości...

Demianko pisał dalej drżącą ręką.

„...jak wściekłego psa. Taka dzika bestia, jak ja, nie powinna żyć na tym świecie.

Demianko”.

Gdy Demianko skończył pisać, Selim odezwał się do niego:

— A jednak nie zastrzelę cię...

(Wyciągnął spod burki kłębek sznurów.

— Boże, mój Boże!... — wykrzyknął Demianko.

— Za taki krzyk możesz paść trupem na miejscu! Znajdujemy się w ostatnim pokoju, nikt nie usłyszy wystrzału. Ale ja nie chcę ciebie zastrzelić, chcę żebyś sam własnoręcznie wymierzył sobie karę, na którą zasłużyłeś...

Demianko był już teraz zupełnie trzeźwy. Śmiertelny strach wypędził zeń resztki pijaństwa. Mógł przeto jasno, logicznie myśleć. Zrozumiał, że tak czy tak będzie musiał zginąć. Jedno tylko mogło go może jeszcze uratować: czas.

Demianko spodziewał się, że lada chwila nadejdzie młoda żona jego przyjaciela. „W chwili, gdy zadzwoni do drzwi, zleknie się ten osobnik i ucieknie z pewnością” — myślał komendant policji.

Jeżeli nie wykona rozkazu tego Selima i sam się nie powiesi, — Selim natychmiast go zastrzeli. A tak to przygotowanie pętli, ten cały wstęp do tej „roboty” zajmie przecież trochę czasu, a tymczasem może nadejść młoda, oczekiwana kobieta.

Demianko wziął przeto sznury i zaczął zakładać pętlę, manipulując przy tym w taki sposób, że nic mu się nie udawało.

Selim zrozumiał intencje Demianki. Silnie uderzył przeto komendanta policji w głowę jednym ze swoich rewolwerów i zawołał:

— Daję ci trzy minuty czasu, czy słyszysz? Jeżeli po upływie trzech minut szyja twoja nie będzie jeszcze tkwiła w pętli, zastrzelę cię, jak wściekłego psa!

— Nie umiem zrobić pętli... — drżały ręce Demianki.

— A mordować bezbronne matki potrafisz, ty swolocz jedna? Zrób pętlę, powiadam ci! Raz, dwa...

Demianko zawiązał w końcu pętlę.

— A teraz załóż sznur na ten hak w drzwiach i hajda!... — rozkazał znów Selim.

— Zlituj się nade mną... Możesz chcesz pieniędzy, to ci dam, ile tylko zapagniesz... — chciał Demianko skorzystać na czasie.

— Wsadź głowę do pętli, powiadam ci!...

Demianko zaczął płakać:

— Miej litość nade mną...

— A ty usłuchałeś błagania mojej żony, co? Wzruszyły cię jej łzy, zmiękły twoje serce? Odpowiadaj!...

— Ja... ja... — jękał się Demianko.

Wtedy Selim wpadł w dziki gniew. Siłą wsadził głowę Demianki w pętlę. Selim był silniejszy od komendanta policji. Pętla zaciągnęła się natychmiast wokół szyi Demianki.

Demianko chciał zakrzyknąć, ale krzyk uwiązł w jego gardle. Jego twarz nalała się krwią, a oczy wyszły z orbit.

Przez chwilę Selim spoglądał na swoją ofiarę. Po tym wziął kartkę, którą Demianko własnoręcznie napisał pod jego dyktandem, i schował do swojej kieszeni.

— Dosyć będzie dla ciebie, ty potworze!... Pomęcz się lepiej trochę żywcem... — odezwał się do wisielca i przeciął scyzorykiem sznur.

Demianko, już bez przytomności, upadł na ziemię, jak ciężki wór.

W tej chwili dał się słyszeć krótki, ale ostry dzwonek u drzwi.

Dalszy ciąg jutro.

Ponieważ L.O.P.P.

Raty płatne w ciągu 260 lat

Jedną z najpopularniejszych osobistości Londynu jest sędzia Dumas. Nosi on przydomek „sędziego-filozofa”, ponieważ jego wyroki są często niezwykłe.

Również i ostatni wyrok sędziego Dumasa wywołał wielkie wrażenie w Londynie. Oskarżonym był pewien kaleka, który kupił na raty samogrające pianino. Ponieważ nie wpłacił on już pierwszej raty przedsięwzięcia, w którym nabył pianino, przeprowadziło wywiad i stwierdziło, że znaj-

duje się on w bardzo złych warunkach materialnych i nie może uiścić długu. Przedsiębiorstwo zabrało więc pianino i zaskarżyło go do sądu, żądając 300 złotych za koszty.

Na rozprawę sądową oskarżony przybył w towarzystwie adwokata, który bronił go za darmo. Kaleka oświadczył że nie miał zamiaru działać na szkodę przedsiębiorstwa. Do nabywania pianina na raty, chociaż wie dział, że nie może zapłacić ani jednej raty, skłoniła go choroba

żony. Jego małżonka ciężko chorowała, chcąc znaleźć dla niej jakąś rorywkę, nabył samo grające pianino na raty.

Sędzia wysłuchał obie strony i wydał sensacyjny wyrok. Orzekł, że przedsiębiorstwo zupełnie słusznie żąda zwrotu kosztów, ale ponieważ nabywca jest człowiekiem biednym i nie może jednorazowo uiścić długu, musi zapłacić tę sumę w ratach, będzie płacił 10 groszy miesięcznie. Suma ta będzie więc spłacona dopiero po 260 latach.

Śmiech zdrańcy mordercę

Niesamowity wypadek paryskiego Sherlocka Holmesa

W jednym z pokoiów paryskiej dyrekcji policji urzęduje siwy, przystojny pan, który w najbliższych dniach na zawsze opuści swe biuro. Jest to człowiek, którego paryżanie od 30 lat znają jako „pana X”, i tylko jego koledzy po fachu wiedzą, że jego prawdziwe nazwisko brzmi: Rouleau. Dzięki temu, że zdołał rozwiązać cały szereg zagadek kryminalnych, które na pozór były nie do rozwiązania, jest on nowoczesnie nazywany „Sherlockiem Holmesem Paryża”.

Obecnie pan Rouleau idzie na emeryturę. W związku z tym przyjeżdża on w swym biurze dzień niżej, którym opowiedział o swej działalności.

— Trzydzięci lat to długi okres czasu — oświadczył pan X, — w którym w moim zawodzie przeżywa się wiele ciekawego. Ale jeden wypadek, który swego czasu wywołał wielkie poruszenie w Paryżu i którego zawdzięczałam swoją karierę, pozostanie mi na zawsze w pamięci.

Byłam wówczas młodą urzędniczką policji kryminalnej. Pewnego dnia polecono mi zająć się wyjaśnieniem dwu zagadkowych wypadków śmierci dwu kobiet przy ulicy Saint Denis. Jedynym poszlakiem, który sprowadził się w roku policji był śmiech i śmiech ten następnie wydał zbrodniarza.

Gaston Boucaron był młodym inżynierem, który mieszkał ze

swą żoną przy ulicy Saint Denis. Pewnej nocy dozorczynek domu wyrwał ze snu przejmujący śmiech. Śmiech, który brzmiał niesamowicie dochodził z mieszkania Boucaronów. Dozorczyńki z początku nie przywiązała do tego żadnej wagi. Następnego dnia gdy inżynier jak zwykle wrócił z pracy, zbiegł do dozorczyńki i poprosił ją aby udała się szybko po lekarza, ponieważ jego żona nie daje znaków życia. Na ciele zmarłej nie było żadnych śladów po obrażeniach cielesnych i dopiero sekcja zwłok wykazała że umarła wskutek zaduszenia. Inżynier zeznał, że w związku z jego urodzinami poprzedniego wieczora opróżnił z żoną kilka flaszek szampa i oboje podchmieleńci udali się na spoczynek. Z rana wstał i sądząc że jego żona smacznie śpi, nie obudził jej i poszedł do pracy.

Zeznania te nie budziły żadnych podejrzeń, ponieważ Boucaronowie byli wzorowym małżeństwem, i przyjęto że Kłotylda padła ofiarą nieszcześliwego wypadku i zadusiła się.

Po trzech miesiącach w domu inżyniera zjawiła się druga kobieta, z którą Boucaron żył bardzo dobrze. Pewnej nocy dozorczynek znów wyrwał ze snu niesamowity śmiech dochodzący z mieszkania inżyniera. Przerażona wbiegła na górę. Nie stwierdziła tam jednak nic podejrzanego. Po dwóch dniach druga żona inżyniera wyzionęła ducha.

I ona również zmarła wskutek zaduszenia.

To już wydało się podejrzanym i powierzono mi prowadzenie dochodzenia. Z początku obserwowałam Boucarona i stwierdziłam, że zaleca się już do trzeciej kobiety ze swej fabryki. Po nieważ zauważyłem że idzie mu o zdobycie nowej ofiary, postanowiłem temu przeszkodzić.

Następnego wieczora przybyłem do mieszkania inżyniera tuż po nim i przeprowadziłem rewizję. Z początku nie znalazłem nic podejrzanego. Ale gdy zamierzałem już odejść, zauważyłem w lodówce pięć białych chustek starannie złożonych, a

pod lodówką worek z piórami. Instynktownie wyczuwałem, że przedmioty te mają jakiś związek ze zbrodnią i oświadczyłem Boucaronowi, że za pomocą tego zabił dwie kobiety.

Boucaron był tak oszołomiony tym oświadczeniem, że z miejsca przyznał się do zbrodni. Oświadczył, że chciał usunąć obie kobiety. Pragnął jednak to tak uczynić, aby nikt nie podejrzewał, że zostały zabite i w końcu wpadł na niezwykły wyrafowany sposób. Gdy chciał się pozbyć jakiejś kobiety, urządzał z jakimś tam powodem pijatykę i w rozbawionym nastroju niby dla żartu wiązały chusteczką

ręce i nogi swej ofiary i przywiązywał ją do łóżka, a następnie zaczynał je łechtać piórami, wywołując śmiech. Gdy śmiech ten stawał się tak silny, że budził dozorczynek ze snu, korzystał z piątej chustki i zatykał nią usta ofiary. Następnie w dalszym ciągu łechtał je piórami, aż dusiły się wskutek wywołanego śmiechu, który nie miał ujścia.

Dzisiaj Boucaron znajduje się w Kajennie, skazany na dożywotnie ciężkie roboty, a ja jeszcze dzisiaj mam satysfakcję, że dzięki memu szybkiemu wniieszeniu się uratowałem życie trzeciej ofierze zbrodniarza.

Córka wyższego urzędnika

odpowiada za działalność komunistyczną

Na wokandy Sąd Okręgowy w Lublinie znajduje się w dniu 12 listopada wielki proces o agitację komunistyczną. — W sprawie tej połączono do odpowiedzialności 39 osób z A. Le-

wicką na czele.

Należy nadmienić, że aresztowania, które nastąpiły w związku z tym procesem, były w r. ub. podczas sesji budżetowej ciała ustawodawczego, przedmiotem

interpelacji grupy posłów, a to z tego względu, że czołowa oskarżona Lewicka jest córką wysokiego urzędnika administracji szkolnej, piastującego stanowisko kuratora.

Dwa nieudane zamachy bombowe

Policja prowadzi energiczne dochodzenie

W sobotę około godz. 7-ej we Włochach (pod Warszawą), policjant miejscowego posterunku przechodząc przed domem przy ul. Piłsudskiego 4, zauważył przed sklepem wyrobów żelaznych i mydlarnią Josha i Szmulę Trajmanów jakiś przedmiot, wystający z ziemi.

Przyjrawszy się bliżej, posterunkowy usłyszał m'arowy szmer mechanizmu, podobny do cykania zegara.

Po odkopaniu, okazało się, że była to bomba zegarowa. Z zachowaniem środków ostrożności przeniesiono ją na posterunek policji, gdzie komendant Lewandowski (z zawodu pirotechnik), rozładował przyrząd.

Na krótko przed tym, przed mydlarnią Dory Mendrakowej, przy ul. Międziewicza 7 znaleziono blaszankę od marmelady, napełnioną również jakąś sub-

stancją wybuchową. Obie bomby zabrali przybyli z Warszawy pirotechnicy.

Na zasadzie pobieżnych oględzin, ustalono, że obie bomby

napełnione były materiałami o dużej sile wybuchowej.

Prowadzone jest energiczne dochodzenie, celem wykrycia sprawców zamachów.

Zemsta kłusowników

Postrzeili syna gajowego

W majątku Lubina powiatu kutnowskiego, został postrzelony trzykrotnie z rewolweru 18-letni Stanisław Staniewicz, syn miejscowego gajowego.

Postrzelenie jest niewątpliwie aktem zemsty ze strony kłusowników,

których sumienny gajowy tępił bez litości.

Policja prowadzi energiczne dochodzenie i jest już na tropie sprawców zbrodnego postrelenia.

W CZTERY OCZY

Inter na rozmowę lka z Człotnikami

Kto ko ha - nie zwraca

Uwagi na przeszłość

P. JANKA Z PIOTRKOWA zwierza mi się:

„Przed trzema laty poznałam chłopca, który od pierwszej chwili zakochał się we mnie. Ja zaś początkowo czułam do niego wstręt i lekceważyłam jego miłość.

Widując się z nim wszakże stale, po dwóch latach również zakochałam się w nim, zwłaszcza, że w tym czasie uległam mu i nawet dałam się namówić do rzeczy — która wydawała mi się niemożliwa.

Tłumaczył mi zawsze, że to coraz intymniejsze zbliżenie będzie potęgowało naszą miłość, a jednak stało się inaczej.

Przysięgał mi zawsze, że nie ma żadnej pani ki prócz mnie i cieszył się bardzo, że tak pasujemy do siebie, bo on jest wysoki, a ja wysoka, a ja — wysoka szczupła, jasna blondynka.

Mam szalone powodzenie, ale u kobiet. Każdy zachwycił się moim uśmiechem i wszyscy mi mówili, że mam nadzwyczaj ładne, białe, oświecające zęby, no ale mój Igo wcale nie zwraca na to uwagi.

Gdy mu się oddałam po raz pierwszy, był dla mnie naprawdę czuły. Później wykorzystał mnie i puścił kamień. Teraz mnie wprost ułaski. Jeżeli podejrzewam, że tylko jednym z powodów celu i sam już mi się przyznał, że ma tu w Piotrkowie jeszcze dwie panienki i po jednej: w Częstochowie, Sosnowcu i Kaliszu, przy czym każdej obiecał ożenek.

Co do mnie, to wyraźnie mi mówi, że jestem dla niego za biedna. Tymczasem on sam jest biedny i zwykły robotnik, choć ma 5 klas gimnazjalnych starszego typu. Ja znów jestem „arzą pracowitą i nie ma takiej roboty, której bym nie wykonała.

Już od siedmiu lat na siebie pracu-

ję. Ale mój Igo tym się nie zadawał, choć mogła bym mu nawet bardzo dużo pomóc.

Ilkroć mnie potrzebuje, chwali mnie pod każdym względem i mówi mi, że umiem go krótko trzymać i nie stawiać z nim. Ale po wykorzystaniu mnie znów cały tydzień do mnie nie przychodzi, na ulicy udaje, że mnie nie widzi i to samo w kółko powtarza się od roku.

Jestem, co prawda, zwykłą biedną dziewczyną, ale bardzo dobrze i uczciwie wychowaną i sama rozumiem, że mój Igo nie zasługuje nawet na taką, jak ja.

Chciała bym zerwać z nim raz na zawsze, ale nie wiem, jak. Czy naprawdę już nie zainteresuję się nigdy innym chłopcem? Jest na to jakiś sposób? Albo co zrobić, żeby wrócił do mnie?

Gdy miałam szalone powodzenie, nikogo do mnie nie dopuszczał. Tak się kręcił dokoła mnie, że nie wolno mi było zamienić z nikim paru słów, a dziś, gdy mam już 23 lata, zostawił mnie na łasce losu.

O, już bym takiego nie chciała! Dla mnie byłby dobry chłopiec porządny, religijny, o cennych zaletach charakteru. Ale czy taki mnie zechce po tym wszystkim, co się stało? Chyba nie i dlatego postanowiłam popełnić samobójstwo, bo innego wyjścia dla siebie nie widzę...”

Najniesłuszniej! Ma Pani 23 lata, więc cały świat stoi jeszcze przed Panią otworem. Gdy Panią ktoś pokocha prawdziwie, nie będzie zwracał uwagi na przeszłość Pani.

Oczywiście, doradzam stanowczo zerwać natchemniast z owym zewodnym, jak widzę, uwodził Pania. To nie typ dla Pani! Pani należy się mąż w rodzaju, jak go Pani opisuje

Kult według zwyczajów germańskich

ma zastąpić chrzest, ślub i pogrzeb chrześcijański

Z Drezna donoszą, że tamtejsza nar. socj. gmina kulturalna zwróciła się do jednego z uczonech z prośbą, aby opracował odpowiednie wskazówki dla zorganizowania nowych form kultu religijnego według

starych zwyczajów germańskich.

Wprowadzone być mają nowe obrządki, które zastąpią chrzest, ślub i pogrzeb chrześcijański.

Proces - tasieniec

Od 4-eh blisko lat ciągnie się zawły spór sądowy o ważność testamentu Franciszki Kotormanowiczowej, która zapisała na rzecz warszawskiej Rady Adwokackiej dużą kamienicę przy ul. Chmielnej dla utworzenia fundacji przeznaczonych na popieranie młodych prawników.

Krewni Kotormanowiczowej zakwestionowali stan poczytalności testatorki i sprawa przeszła przez wszystkie instancje, aż Sąd Apelacyjny po raz drugi uznał ważność testamentu.

Z tego względu warszawska Rada Adwokacka wystąpiła do Sądu o uchylenie sekwestru i nieuchomości przy ul. Chmielnej Nr. 23, zapisanej wyżej wymienionej fundacji.

Sąd Apelacyjny postanowił dom ten oddać pod zarząd Rady Adwokackiej.

Proces - tasieniec na tym się jednak nie kończy, gdyż krewni Kotormanowiczowej znów wystąpili ze skargą do Sądu Najwyższego.

Cała wieś w płomieniach

Kilka osób ślego poparzeniu

We wsi Irządze w pow. włocławskim w jednym z zabudowań gospodarskich wskutek wadliwej budowy komina wybuchł pożar. Ogień wskutek silnego wiatru przeniósł się na sąsiednie budynki i w niespełną godzinę ogarnął prawie całą wieś.

Pomimo energicznej akcji ratunkowej straży pożarnej i ochotniczej ludności, spłonęło dookoła 16 domów mieszkal-

nych wraz ze wszystkimi zabudowaniami gospodarskimi i częściowo inwentarzem żywym. Straty wynoszą około 60.000 złotych.

Kilka osób, biorących udział w akcji ratunkowej, odniosło poparzenia ciała.

Miejscowe władze natychmiast przystąpiły do zorganizowania pomocy pogorzelcom, a okoliczna ludność pospieszyła im z ofiarami w naturze.

Zachłanni przemysłowcy skórzani

łania umowę zbiorową

W Warszawie odbyła się wspólna konferencja zarządów sekcyjnych i delegatów firm i warsztatów chałupniczych przemysłu szewskiego, poświęcona omówieniu sytuacji, jaka wytworzyła się ostatnio w tej branży pracy chałupniczej.

Zebrań stwierdzili zgodnie, że umowa zbiorowa, zawarta kilka miesięcy temu na skutek strajku okupacyjnego szewców,

nie jest honorowana przez przedsiębiorców i że wyzysk, stosowany przed strajkiem, jest obecnie wzmożony.

Tak więc przedsiębiorcy zmuszają chałupników do przyjmowania roboty niżej cennika, z powrotem wprowadzili system produkowania za pośrednictwem skórników, nie płacąc świadczeń socjalnych itd.

Stwierdzając tego rodzaju przykry stan dla chałupnictwa

szewskiego związku postanowiły wszelkimi siłami dążyć do stworzenia własnych warsztatów szewskich, które byłyby w stanie dać pracę wszystkim chałupnikom.

W tych warunkach związku, biorące udział w konferencji, postanowiły zwrócić się do Centrali Skórzanej o zwołanie konferencji wszystkich związków szewskich z terenu całej Polski.

Kronika sportowa

Pan K-obj-ko

Czytacie uważnie: K-obj-ko. Nazwisko jak każde inne. Ani piękne, ani szlachetne. Ot nazwisko. Ale gdy się je „rozbije” na poszczególne sylaby wówczas „część” nazwiska za mienia się w instrument znany i często używany.

Znacie instrument, który się zwie „obj-ko”? W nazwisku pana Kobojki tak... obj-ko jest, aczkolwiek bez kreśki nad o.

Przepraszam, zapomniałem o jednej rzeczy. Zapomniałem Państwu przedstawić pana Kobojkę. To przecież słynny rewelator, człowiek, który chciał a nie mógł. Chciał zaszkodzić wileńskiemu junkom, a nie mógł, bo dostał po łapach.

Pan Kobojko o którym dotychczas wiedzieliśmy, że ma opinię najgorszą, po stanął znowu zwrócić na siebie uwagę. Ale jak to zrobić? Włamanie do banku? Napad na ulicy? Strzelanie na wiat w restauracji?

Nie. To jest niebezpieczne, bo ostatecznie można się narażać na „odpoczynek” w komisariacie, a następnie w... więzieniu. Dał więc spokój.

Zrobił coś innego. Skombinował zagmatwaną historię i runęła na nas bomba o nieprzyjemnym posmaku. Do wzięliśmy się o podkładaniu się, o przekupstwie itd. Śmigły kupował, Unia lubelska sprzedawała — jednym słowem handel kwitł nierzycie na pospolitych jarmarkach, gdzie sprzedaje się nierogaciznę i inną zwierzynę.

Rozpoczęło się to co powinnno należeć właściwie do organów bezpieczeństwa: dochodzenie, śledztwo (czy nie za dużo śledztw w sporcie jest ostatnio? — przypisek zecera-sportowca).

Śledztwo ujawniło jedno: doniesienie było bezpodstawne. Tylko, że Unia wstawiła do drużyny gracza niezgodzonego. Po co? Przecież w wypadku ujawnienia afery Śmigły otrzymałby tylko 300 a taki wynik nie awansowałby ich do Ligi?

Historia istotnie zagmatwana. Dobrze się stało, że PZPN wkroczył zdecydowanie i dał po łapach p. Kobojce, a jednocześnie uspokoił opinię.

Przynajmniej wiemy, że w decydującym meczu o wejście do Ligi nie decydowały kulisy, a tylko ofiarne gra piłkarzy.

A p. K-obj-ko niechaj sobie gra na swym instrumencie ale w innej dziedzinie życia. Sportowi i sportowcom niech da spokój. (m).

Mobilizacja bokserów i piłkarzy

przed bogatym sezonem walk na arenie międzynarodowej

Zdecydowane posunięcia nowego prezesa PZB., prokuratora Mirzyńskiego wskazują wyraźnie, że na tym mocno wysuniętym posterunku naszego sportu znalazł się właściwy człowiek na właściwym miejscu. Obdarzamy go więc zaufaniem i wierzymy, że raz wytknięty program realizować będzie z właściwą mu energią i stanowczością.

„A czasy idą groźne” — jak głosi refren popularnej piosenki. Szereg zakontraktowanych meczów międzypaństwowych już zawczasu winny absorbować nasze naczelne władze. Wspomniały dorobek, okupiony ciężkimi walkami na mistrzostwach Europy w Mediolanie nie może i nie powinien być łatwo i nonszalancko „rozmięciony na resztę”. W Mediolanie zespół bokserów Polski zdobył drużynowe mistrzostwo, zdobył dwa tytuły mistrzowskie, dwa wice mistrzowskie. Plon bardzo bogaty, a powiedzmy szczerze na krótko przed wyjazdem do Mediolanu absolutnie nieoczekiwany. Czyż można więc dopuścić do zwiednięcia laurów?

Sytuacja w tej chwili nie przedstawia się zbyt różowo. Już w najbliższym czasie oczekuje nas ciężki mecz międzypaństwowy z Włochami. Zespół włoski jest naszpikowany nazwiskami znanymi i bokserami o marce międzynarodowej.

A u nas? Wiadomości dochodzące z całej Polski o formie poszczególnych asów brzmią smutnie. Wiemy, że Chmielewski nie trenuje, wiemy, że Piłat

absolutnie nie jest w formie, wiemy, że Wozniakiewicz ma kłopoty z przynależnością klubową, wiemy, że Sobkowiak jest kontuzjowany, wiemy, że Kołczyński nie ma odpowiednich sparring-partnerów. Wiemy, że Rotholc, mimo ostatnio odnoszonych zwycięstw, bynajmniej nie jest w reprezentacyjnej formie.

W sumie zespół reprezentacyjny jest rozbity i zda się, że nikt nad nim nie czuwał? Czy tak jest w istocie? Czy piękna energia prokuratora Mirzyńskiego miałaby li tylko iść na

korzyść spraw organizacyjno-administracyjnych?

Nie wierzymy. I dlatego ufni w jego energię czekamy bez obaw. Wierzymy, że prokurator Mirzyński już myśli o zmontowaniu reprezentacyjnego zespołu i danie mu możliwości należytych przygotowań do ciężkiego sezonu międzynarodowych spotkań.

— Noblesse oblige — (szlachectwo obowiązuje). I nas obowiązuje tytuł zdobyty na mi

strzostwach Europy w Mediolanie.

Nie wolno zapominać i o piłkarzach. Jak wiadomo czeka za kilka dni cuda, ich wyjazd na turniej do Paryża, mają walczyć an wiosnę 1938 r. z Szwajcarią, a potem z... Jugosławią.

Turniej w Paryżu, gdzie w marcu bieżącego roku zespół nasz spisał się doskonale ma i dziś dla nas duże znaczenie. W Paryżu pozostawiliśmy po sobie jak najlepszą opinię i nie mamy jej prawa niszczyć.

A mecz z Jugosławią? Przecież od walki w Belgradzie, na pechowym i nieprzychylnym dla nas gruncie mają się rozstrzygnąć losy wyjazdu na mistrzostwa świata. Ciężka klęska zadana Jugosławiom w Warszawie trochę uderzyła nam do głów, a w Jugosławii wywołała nieomal narodową żalobę.

W tych warunkach łatwo zrozumieć, jak walczyć będą Jugosłowianie u siebie wśród swoich. Nie taki jednak diabeł straszy jak go malują. Nasza drużyna, dzięki żelaznej woli kapitana zw. Kałuży została ostatnio zmontowana w sposób jak najlepszy i odpowiadający istotnym wartościom polskiego piłkarstwa. Są w tym zespole luki minimalne, które kpt. Kałuża niewątpliwie uzupełni.

Ale czas bieży i już należy myśleć o przygotowaniu drużyny. Mistrzostwa ligowe zostają ukończone i wtedy możemy nadzieję rozpocząć się praca przy gotowawczy. Nie wolno tracić ani jednego dnia, bo każdy stracony dzień może stać się przyczyną katastrofy.

Dlatego też już zawczasu alarmujemy!

A więc, piłkarze i bokserzy na start!!!

(m.)

Dwaj polscy emigranci

walczą przeciw polskiej Lidze piłkarskiej

Francuski Związek Piłkarski ustalił już prowizoryczny skład reprezentacji „Ligue du Nord”, która w dniu 31 października zmierzy się z reprezentacją polskiej Ligi.

W tym składzie znajdują się dwaj Polacy naturalizowani we Francji, a mianowicie Nowicki,

zawodnik „Excelsioru” i Snella z Olympic Lillois.

Prezes Ligue du Nord p. Jooris oświadczył, że mecz z polską Ligą wywołał tak olbrzymie zainteresowanie, że niewątpliwie pobity zostanie rekord frekwencji.

Teddy Jarosz w Polsce

Statkiem „Piłsudski” przybył do Gdyni znany bokser polski w Ameryce, b. mistrz świata Tadeusz Jarosz wraz z matką.

Jarosz, który udaje się obecnie do swej rodziny pod Jarosławem, ma zamiar rozegrać kilka meczów w Europie z zawodowymi bokserami. W chwili obecnej jednak nie podpisał jeszcze żadnego kontraktu.

ZNANY NARCIARZ ULEGL WYPADKOWI W DOLINIE PIĘCIU STAWÓW.

Jeden z czołowych narciarzy polskich Jan Bochenek (sekcja narciarska Wisły) uległ wypadkowi w czasie suchego treningu w Dolinie Pięciu Stawów Polskich.

Bochenek poślizgnął się na podmarzniętym śniegu i oburzył się około 20 mtr po komicznym zbiegu, tak nieszczęśliwie, że doznał w pięciu miejscach lewego ramienia skomplikowanego złamania kości.

SEZON HOKEJOWY JUŻ SIĘ ROZPOCZĄŁ

W berlińskim pałacu sportowym rozegrany został pierwszy międzynarodowy mecz hokeja na lodzie. LTC Praha odniosła zwycięstwo nad klubem berlińskim Rotweiss 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).

NIESPODZIEWANA KLĘSKA URUGWAJSKICH PIŁKARZY BUENOS AIRES. Rozegrany w Buenos Aires międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Urugwaju i Argentyny zakończył się klęską Urugwaju w stosunku 3:0. Jest to już druga z rzędu klęska byłego mistrza świata w piłkarstwie.

TRADYCYJNY MECZ MIĘDZY UCZELNIAMI WE LWOWIE.

We Lwowie rozegrany został w środę tradycyjny piłkarski mecz między uczelniami politechniki — w. s. h. z., zakończony zwycięstwem politechniki w stosunku 2:1 (0:1). W obu drużynach grali czołowi piłkarze Lwowa. Sędziował p. Wacław Kuchar.

MISTRZOSTWA LIGI WOŁYŃSKIEJ

Od dłuższego czasu odbywają się na terenie Wołynia zawody o mistrzostwo Ligi Wołyńskiej. W tych zawodach prowadzi obecnie Strzelec z Janowej Doliny.

CZYTAJCIE

„NOWEGO SPORTOWCA”
CENA 10 GR.

Cracovia bez... lekkoatletów

Drużyna białoczerwonych przeżywa ostry kryzys

Jak się dowiadujemy, sekcja lekkoatletyczna Cracovii przechodzi obecnie ostry kryzys wewnętrzny, który rozpoczął się swego czasu rezygnacją z kierownictwa sekcji znanego i zasłużonego działacza dr. Morozę.

Wyrazem tych rozterek we-

wewnętrznych są ucieczki zawodników z klubu. Rewelacyjnie za powiadający się biegacz Soldan przenosi się definitywnie od dnia 1 listopada do Warszawy, gdzie otrzymuje posadę. Starania o uzyskanie dla niego posady w Krakowie spełżyły na niczym.

Ponadto, jak nas informują, członkowie sekcji akademicy m. in. Garnuszewski, Oszaś, Tużiak i Dudzić mają się przenieść do Krakowskiego AZS, którego sekcja lekkoatletyczna znajduje się obecnie w stadium reorganizacji.

Wystąpienie akademików z Cracovii wyraźnie osłabi tę tak bardzo zasłużoną dla rozwoju lekkiej atletyki na terenie Krakowa sekcję; niemniej jednak pomysłnym objawem jest wznowienie starej i świetnej tradycji sportu akademickiego w Krakowie.

Reorganizacja krakowskiego AZS niewątpliwie przyczyni się do wzmożenia zainteresowania sportem wśród młodzieży akademickiej, co byłoby ze wszech miar pożądane.

Anglia-Irlandia 5:1

Zdecydowane zwycięstwo piłkarzy angielskich

BELFAST. W sobotę rozegrany został w Belfaście wobec 40 tys. widzów mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Anglii i Irlandii. Zwyciężyła Anglia zdecydowanie 5:1 (2:0).

Anglicy nie mieli zupełnie słabych punktów, wykazali oni wspaniałą formę i mimo doskonałej obrony Irlandczyków wygrali wysoko. Bramki dla Anglii zdobyli Mills (3), Hall z Tottenham i Brook z Manchester City.

Honorowy punkt dla Irlandii

zdołał w ostatnich minutach Stevenson z Evertonu.

Humor

KRYTYKA

Widz: — Gdy oglądam panikę obrazy, ogarnia mnie zdumienie.

Malarz: — Chciałby pan wiedzieć zapewne, jak ja to robię?

Widz: — Nie! W jakim celu pan to robi!

Mistrzyni opowiada

o swych triumfach w zamorskich krajach

Statkiem „Piłsudski” powróciła w sobotę do Gdyni po 4-miesięcznej nieobecności w kraju Jadwiga Jędrzejowska, wicemistrzyni Wimbledonu i St. Zjednoczonych.

Na dworzec morski przybyli przywitać Jędrzejowską przedstawiciele Polskiego Związku Lawn-Tenisowego, klubu sportowego „Legia” w Warszawie, gdyńskiego klubu lawn-tenisowego, liczne rzesze sportowców oraz przedstawiciele prasy. Powitanie było bardzo serdeczne i Jędrzejowska otrzymała wiele kwiatów.

Jędrzejowska ma jeszcze nogę w gipsie i chodzi przy pomocy kół. Gips zdjęty zostanie za tydzień, jednak grać w tenisa będzie mogła dopiero za 4-ry lub 5 miesięcy.

Przedstawicielom prasy opowiedziała nasza mistrzyni o swych trium-

fach odniesionych w Stanach Zjednoczonych.

Po uzyskaniu tytułu wicemistrzyni Wimbledonu opuściła Jędrzejowska Anglię w dniu 16 lipca, udając się do St. Zjednoczonych, gdzie brała udział w czterech turniejach oraz w dwóch meczach pokazowych.

W pierwszym turnieju w Seabright zajęła drugie miejsce, przegrywając w finale z Marble w 3-ch setach na skutek upału, oraz nieprzychylnie nastąpiła się do gry na kortach singlowych bez linii podwójnych.

W drugim turnieju w East Hampton zwyciężyła bijąc w finale Miss Sarah Palfrey (3-a rakieta Ameryki).

Na trzecim turnieju w... zajęła pierwsze miejsce bijąc w finale Marble 7:5, 6:4 (w obu setach Marble prowadziła po 4:2).

W czwartym turnieju o mistrzostwo St. Zjednoczonych w Forest Hill pobila ona w półfinale Jacob (mistrzyni świata w ub. r.) 6:4, 6:4, w finale zaś uległa Lizanie 2:6, 4:6, będąc faworytką turnieju. W turnieju tym brała również udział Marble, która przegrała jednak z młodą tenisistką amerykańską Boundy (Jędrzejowska wygrała z Boundy dwukrotnie w Seabright i w Rye). Finałowej czwórce Jędrzejowskiej z Lizaną przegrywało się 18 tys. osób, w czym 5 tys. Polaków.

Po turnieju w Forest Hill pojechała Jędrzejowska do Detroit i Chicago na zaproszenie tamtejszej Polonii, biorąc tam udział w meczach pokazowych z tenisistkami Niemkami von Cramm i Heubler oraz tenisistką amerykańską Budgem.

Z Chicago udała się Jędrzejowska do Los Angeles na mistrzostwa Kalifornii. W podjeździe uległa wypadkowi łamiąc palec u prawej nogi i skracając nogę. W Los Angeles leżała w szpitalu dwa tygodnie pod troskliwą opieką, będąc odwiedzana przez uczestniczki odbywającego się w tym czasie turnieju Marble, Lizana i inne.

W czasie pobytu w Los Angeles wywórnia „Paramouth” podejmowała Jędrzejowską lunchem.

Opuuszczając Stany Zjednoczone Jędrzejowska była podejmowana w Nowym Jorku przez tamtejszą lokalną polską oraz polską amerykańską klub tenisowy — bankietem, na którym obecny był generał R. P. oraz nawiązywali przedstawiciele Polonii amerykańskiej.

Sport.**NIEDZIELNE WYNIKI ZAWODÓW PIŁKARSKICH:****LIGA PAŃSTWOWA:**

Cracovia — Ruch 4:2
Warta — Ł. K. S. 7:0
Pogoń — Wisła 1:0

LIGA KRAKOWSKA:

Tarnovia—Zwierzyniecki 5:0
Podgórze — Grzegórzecki 3:0
Makkabi — Fablok 1:0
Wawel — Nadwiślan 1:0
Krowodrza — Korona 3:1
Olsza — Cracovia 1b 2:1

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Ziemia błogostawiona“
APOLLO: „Trójka hultajska“
ATLANTIC: „Z miłości niedostatecznie i „Królowa lodu“
BAGATELA: „W cieniu u samotnej sosny“ i rewia
PROMIEN: „Boccacio“
STELLA: „Burlak z nad Wołgi“
SZTUKA: „Detektyw z Honolulu“
SWIT: „Mały czarodziej“
UCIECHA: „Atak o świcie“
WANDA: „Czar cyganerji“

Radio

Poniedziałek, 25 października

Godz. 13.45 Koncert rozrywkowy z płyt; 14.45 Wiadomości bieżące; 14.50 Kwadrans muzyki klasycznej z płyt; 15.05 Audycja dla dzieci; 15.25 Lokalne wiadomości gospodarcze; 18.10 Lokalne wiadomości sportowe; 18.15 Utwory na 2 fortepiany; 18.40 Odczyt przyrodniczy: „O tak zwanej psiej duszy słów kilka“ wygłosi dr. Juliusz Jakubiec; 18.55 Program na dzień następny; 23.00 Muzyka taneczna.

TYLKO w jedynej pralni

„PERŁA“
10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.

Czyszczenie ubrania

ŻŁ 3.50

Czyszczenie sukni

ŻŁ 2.—

Centrala: Kraków, Wolnica 8
Filia: Wrzesińska 1

„ŻELAZOPOL“

Kupno i sprzedaż używanych maszyn, łomu żelaza i metali

LUDWIK MISZCZYŃSKI

KRAKÓW-PODGÓRZE

UL. Krakusa 32. Tel. 148-46
(przy III-cim moście)

KRONIKA KRAKOWA**Zmiana ustawy o ochronie lokatorów**

Min. sprawiedliwości opracowało projekt zmiany ustawy o ochronie lokatorów, przewidując, że w ciągu 5 lat, czyli w połowie 1943 r. nastąpi zupełne zniesienie ochrony lokatorów. Projekt tej ustawy przewiduje, że obniżenie komornego przyznane dekretem z 14 listopada 1935 r. dla mieszkań 2-pokojowych przedłuża się na czas od 1 grudnia br. do 31 marca 1938 r., zaś dla mieszkań mniejszych na czas od 1 grudnia br. do 30 września 1938 r.

W myśl projektu ustawy wprowadza się systematycznie wyłączenie z pod ochrony lokatorów mieszkań od 5-ciu pokoi z kuchnią, poczynając od czerwca 1938 r. corocznie aż do ostatecznej likwidacji ochrony w czerwcu 1943 r.

Mieszkania powstałe z przebudowy dokonanej po dacie wyjęcia go z pod działania ochrony, nie podlega tej ochronie, choćby ze względu na ilość pokoi nie były jeszcze wyjęte z pod działania ustawy.

Wszelkie lokale przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych wychodzą z pod ochrony z dniem 30-go czerwca 1939 r.

Sąd uwzględniając stosunki gospodarcze lokatora, a w szczególności pozostawanie bez pracy, może odroczyć termin eksmisji z urzędu do 6 miesięcy i na wniosek lokatora, jeżeli eksmisja nastąpiła wskutek niepłacenia komornego, jeszcze na 6 miesięcy.

Sąd z urzędu odroczyć może eksmisję na wniosek lokatora 1 lub 2-pokojowego mieszkania, jeżeli lokator pozostaje bez pracy. Jeżeli zostanie wykazane, że lokator posiada inne źródła dochodu, niezbędne do utrzymania, sąd pozbawi go korzystania z moratorium.

Sąd na wniosek lokatora może według własnego uznania z uwzględnieniem sytuacji obu stron odroczyć termin płatności zaległego komornego w całości lub w części na czas określony oraz rozłożyć na raty spłatę zaległego komornego, jeżeli lokator czerpie dochody jedynie z pracy, a jego zarobek miesięczny, gdy jest samotnym, nie przekracza 80, a gdy utrzymuje rodzinę — 120 zł.

Eksmisja zawieszona może być podjęta, gdy lokator dopuści się zwłoki w uiszczeniu rat zaległości bieżącego komornego.

Projekt ustawy przewiduje, że sprawa mieszkań 5-pokojowych i mniejszych oraz lokali handlowych i prze-

myslowych po dniu wyjęcia ich z pod ochrony na wniosek najemcy uwzględniając stosunki gospodarcze najemcy i wynajmującego można termin wyjęcia przedmiotu najmu odroczyć na okres nie dłuższy niż dwa lata od daty wyjęcia lokalu z pod ochrony. Odroczenie takie może nastąpić tylko jeden raz.

Wstrzymanie eksmisji nie stosuje

się, jeżeli opróżnienie lokalu potrzebne jest wynajmującemu dla wzniesienia nowej budowli.

W zamian za zniesienie ochrony lokatorów rząd współdziałać będzie na różnych terenach z budownictwem małych mieszkań tak, aby zapewnić ludności miejskiej dostateczną liczbę małych mieszkań i zapobiec zwyższemu komornego w starych domach.

Proces robotników o strajk w fabryce „Iskra i Karmański“

W dniu 30 października br. rozpoczęło się w krakowskim sądzie grodzkim proces przeciw Z. Bocianowi, gen. sekretarzowi Centralnego Związku Robotników przemysłu chemicznego i 136-ciu robotnikom i robotnicom fabryki „Iskra i Karmański w Krakowie z oskarżenia prywatnego fabrykanta Chyżewskiego o strajk okupacyjny tj. o pozostawanie w fabryce poza godzinami pracy.

Proces budził wielkie zainteresowanie wśród klasy robotniczej, ponieważ jest to pierwszy wypadek w Krakowie wytoczenia skargi sądowej przez fabrykanta o strajk okupacyjny, mimo, że w umowie jest punkt, na mocy którego „puszcza się w niepamięć wszelkie urazy wynikłe na tle strajku“.

Sąd zastosował werdykt w procesie sekretarza Z. Z. Z.

W procesie przeciw działaczom ZZZ. Władysławowi Gluchowskiemu i Franciszkowi Barańskiemu zakończył się w sobotę 23 bm. późnym wieczorem werdyktem ławy przysięgłych, która winę Wład. Gluchowskiego potwierdziła 5 głosami, a 7-miu zaprzeczyła.

W sprawie winy Franciszka Barańskiego werdykt ławy przysięgłych wyraził się w stosunku głosów 6:6. Wer-

dykt zatem wypadł niewinniająco dla obu oskarżonych.

Trybunał po naradzie zasystował werdykt, wobec czego sprawa będzie raz jeszcze rozpatrywana przed inną ławą.

Po rozprawie trybunał przychylił się do wniosku obrońców i wypuścił na wolną stopę Władysława Gluchowskiego, który odpowiadał za więzienia.

WYBUCH BENZYNY W FABRYCE KRAKOWSKIEJ.

O godzinie 10-tej przed południem we fabryce wyrobów pasty mieszczacej się przy ul. Racławickiej nastąpił wybuch kotła z benzyną.

Wybuch spowodował poparzenie dwu osób.

Z pośród obu dotkniętych wypadkiem osób, poważniejszego poparzenia podudzia i rąk doznała Steiner Flora, lat 28, zamieszkała, przy ul. Stradom 7.

Przewieziono ją do szpitala św. Łazarza.

JÓZEF BRATT

UPR. TECH. DENTYSTA

przeprowadził się i przyjmuje Kraków, STAROWIŚLNA 22.
TEL. 122-54

(róg Dietlowskiej) I. p.

Nowoczesna technika dentystyczna. Dogodne warunki spłaty.

ARESztOWANIE FABRYKANTA

ZA ZNIEWALANIE ROBOTNIC

Z polecenia urzędu prokuratorskiego aresztowano wczoraj Karola Rumlera, byłego wyższego urzędnika zarządu miasta.

Od roku 1936 kierował on fabryką pudełek Kaczorowskiego, gdzie zmuszał wszystkie robotnice do uległości, oporne zaś wydalal z pracy. Jedną z robotnic poskarżyła się policji i Rumler został aresztowany.

Zakończenie kursu szybowcowego tramwajarzy krakowskich

W Bodzowie pod Krakowem na pięknie przystrojonym lotnisku odbyła się dnia 23 bm. uroczystość zakończenia 1-go kursu szybowcowego LOPP pracowni ków Miejskiej Kolei Elektrycznej w Krakowie.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych z wicewojewodą krakowskim dr. Małasińskim na czele, oraz liczne grono publiczności i zaproszonych gości.

Dyrektor K. M. E. inż. Polaczek Kornecki powitał przedsta-

Walka policji z bandytami na ul. Skawińskiej

W nocy na niedzielę o g. 1.30 dokonano w Łagiewnikach śmiałego napadu rabunkowego. Oto trzech osobników wkroczyło do mieszkania handlarza węgla Kazimierza Bruzdy, zamieszkałego w Łagiewnikach L. 161.

Tam po steroryzowaniu domowników zrabowali 200 zł. i zbiegli.

Zawiadomiona o rabunku policja wszczęła natychmiast energiczne dochodzenia. Stwierdzono na podstawie wstępnych badań, iż bandyci ukryli się w znanej melinie złodziejskiej Anny Żyłowej, zamieszkałej przy ul. Skawińskiej L. 13. W niedzielę w godzinach popołudniowych udało się tam dwóch posterunkowych P. P. z komendy powiatowej policji. Zastali tam dwóch osobników. Wobec tego przystąpili do przeprowadzenia rewizji. Przy jednym z osobników znaleziono rewolwer nalożony czterema nabojami, a przy drugim jeden nóż ręczny i drugi nóż kuchenny, używany przez niebezpiecznych przestępców.

Gdy po rewizji posterunkowi P. P. przystąpili na miejscu do przesłuchania owych nieznanych osobników, otworzyli się drzwi, prowadzące do kryjówki złodziejskiej, a w nich ukazał się jakiś trzeci osobnik, zapewne wspólnik dwóch pierwszych. Gdy zobaczył on posterunkowych, zatrzasnął drzwi i uciekł.

Jeden z osobników pochwycił ciężkie krzesło uderzył nim stojącego na schodach posterunkowego, zarażając mu następnie od tyłu poły piersza na głowę. W tym momencie wobec groźnego niebezpieczeństwa napadnięty posterunkowy znajdując się w pozycji schylonej wystrzelił z rewolweru w stronę przestępcy, przy czym kula trafiając bandytę przeszła od dołu przez jamę brzuszną i utkwiła w płucach.

Do ранego przestępcy wezwano gotowie ratunkowe, którego lekarz opatrzył, a następnie przewiózł do szpitala św. Łazarza, gdzie natychmiast przystąpiono do operacji. Stan jego jest ciężki. Jak ustalono ranym jest Michał Kramarz, znany przestępca z Oświęcimia.

TRAGICZNE SAMOBÓJSTWO POD WPLYWEM NIEPOROZUMIEN

W Siedlcach, w mieszkaniu winnym przy ul. Teatralnej 3 targnęła się na życie 39-letnia Eugenia Chelmoska, żona inspektora Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych strzelając w okolice serca.

Przyczyną samobójstwa były nieporozumienia małżeńskie.

WŁAMANIE NA UL. STAROWIŚLNEJ

W sobotę w nocy nieznanymi dotychczas sprawcy włamali się do sklepu Weissberga Morica i Bernarda przy ul. Starowiślnej 10.

Włamywacze uszkodzili załazę oraz wybili okno. Spłoszeni nie zdolali niczego ukraść. Policja wszczęła dochodzenie w tej sprawie.

UCZCIE SWE DZIECI ZAWODU!

Dokonać tego możecie, zakupując u nas maszynę do szycia, albowiem każdy nabywca takowej. korzysta z bezpłatnego kursu szycia, haftu, mereżkowania, endlowania, guwrowania. — A zatem przy zakupie maszyny na tak minimalne spłaty po zł 20.— miesięcznie, macie tak daleko idące korzyści! — Szkoła zatem każdej chwili — zgłoszcie się przeto jeszcze dziś po zakupno maszyny!

RADIO

marki Kosmos, Telefunken, Natavis, P. Z. T. i inne nabędziesz już po 10.— zł miesięcznie u nas, na najkorzystniejszych warunkach.

ROWER

drogowy, balonowy, wyścigowy, chłopięcy — nabędziesz u nas łatwiej, oraz na dogodnych warunkach. — Nasz system ratualny przystosowany jest do obecnych warunków, umożliwiając zatem każdemu nabyć potrzebnych przedmiotów.

PATEFON

z 12 płytami i 200 igłami — zakupisz u nas na raty po 10.—, do 16.— zł miesięcznie.

WÓZKI DZIECIĘCE

na raty — w olbrzymim wyborze.

KRISCHER

Kraków, Zwierzyniecka 6.

Telefon 138-77.

Redakcja i Administracja. Kraków, ul. Na Gródku 2 — Telef. 173-02. Redaktor przyjmuje od godziny 16—17.

CENY OGŁOSZEŃ: W kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. Cała strona 1.000 zł. — Drobne 10 gr. za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 gr. za wyraz.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol“ w Krakowie.